

خلاصه وقایع و سنوات مهم در تاریخ اسلام، جهان و وطن محبوب ما افغانستان

بخش دوم

وقایع قرن هفدهم و هژدهم میلادی:

در سال ۱۶۰۹ م (۹۸۸ هجری ش. یا ۱۰۱۸ هجری ق.) بقایای مسلمانان و یهودیان از هسپانیا اخراج و اسلام در هسپانیه تا زمان جنرال فرانکو (۱۹۴۵) ممنوع قرار داده شد.

در سال ۱۶۱۳ م (۹۹۲ هجری ش. یا ۱۰۲۲ هجری ق.) خوشحال خان ختک مرد قلم و شمشیر متولد و در سال ۱۶۹۱ م در کوهستان ختک چشم از جهان پوشید.

در سال ۱۶۴۳ م (۱۰۲۲ هجری ش. یا ۱۰۵۳ هجری ق.) تاج محل توسط پنجمین امپراتور مغل، شاه جهان نواسه جلال الدین محمد اکبر امپراتور مغول در هندوستان آباد گردید.

در سال ۱۶۵۸ تا ۱۷۰۷ م (۱۰۳۷ هجری ش. یا ۱۰۶۹ هجری ق.) اورنگزیب پسر شاه جهان مشهور به عالمگیر ششمین امپراتور مغل گردید و اساسات اسلامی را قوانین دولتی هندوستان گردانید.

در سال ۱۷۰۹ تا ۱۷۱۵ م (۱۰۸۸ هجری ش. یا ۱۱۲۲ هجری ق.) میرویس هوتکی بعد از کشته شدن گرگین اساس دولت افغانستان را گذاشت، پدرش شاه عالم از خانهای هوتکی غلجائی و مادرش نازوانا دختر یکی از خوانین توخی بود.

در سال ۱۷۲۲ م (۱۱۰۱ هجری ش. یا ۱۱۳۵ هجری ق.) سلسله صفویان در ایران ختم گردید.

در سال ۱۷۴۵ م (۱۱۲۴ هجری ش. یا ۱۱۵۸ هجری ق.) جنبش یا حرکت وهابی جزیره العرب شروع شد.

در سال ۱۷۷۵ م جن اوستین نویسنده و ناولیست معروف در انگلستان تولد شد.

در سال ۱۷۷۹ م (۱۱۵۸ ه. ش یا ۱۱۹۳ هجری ق.) حکمرانی سلسله قاجاریان در ایران شروع و تا سال ۱۹۲۴ م دوام کرد.

در سال ۱۷۹۸ م (۱۱۷۷ هجری ش. یا ۱۲۱۳ هجری ق.) ناپلیون بونا پارت مصر را تسخیر نمود.

وقایع قرن نوزدهم میلادی:

در سال ۱۸۱۷ الی ۱۸۹۸ م (۱۱۹۶ هجری ش. یا ۱۲۳۳ هجری ق.) سید احمد خان رهبری یک حرکت اسلامی را در هندوستان بدوش گرفت.

در سال ۱۸۳۰ م (۱۲۰۹ هجری ش. یا ۱۲۴۶ هجری ق.) فرانسه الجزایر را تسخیر نمود.

در سال ۱۸۳۳ م (۱۲۱۲ هجری ش. یا ۱۲۴۹ هجری ق.) میلادی یونان آزادی خود را از امپراتوری ترکیه بدست آورد.

در سال ۱۸۳۷ م (۱۲۱۶ هجری ش. یا ۱۲۵۳ هجری ق.) ملکه ویکتوریا دختر شاه ادوارد برای ۶۴ سال (۱۸۳۷-۱۹۰۱ م) امپراتوری انگلیس را به عهده گرفت.

در سال ۱۸۵۰ م (۱۲۲۹ هجری ش. یا ۱۲۶۷ هجری ق.) مذهب بهائی شروع گردید. مذهب بهائی ادامه مذهب ایست که توسط محمد شیر خان بابی که در سال ۱۷۳۵ م اساس گذاشته شد و جدا شده از مذهب شیعه میباشد. اینها همه جدا شده از اسلام است اما دیگر در زمره اسلام شمرده نمیشوند.

در سال ۱۸۵۷ م (۱۲۳۶ هجری ش. یا ۱۲۷۴ هجری ق.) سلسله مغولیان در هندوستان ختم گردید. و از همین تاریخ بپسند انگلیسها بشکل رسمی رهبری هند را بدست گرفتند با وجودیکه انگلیسها این رهبری را دهها سال پیش بدست داشتند.

در سال ۱۸۸۱ م (۱۲۶۰ هجری ش. یا ۱۲۹۹ هجری ق.) فرانسه تونس را تسخیر نمود.

در سال ۱۸۹۲ م (۱۲۷۱ هجری ش. یا ۱۳۱۰ هجری ق.) انگلیس به مصر حمله نمود.

وقایع قرن بیستم میلادی:

دپانو شمیره: له ۱ تر ۵

افغان جرمن آنلاين تاسو په درنښت همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادښت: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خبر و لولئ

در سال ۱۹۰۱ م (سال ۱۲۸۰ هجری ش یا سال ۱۳۱۹ هجری ق) فرانسه به مراکش حمله نمود.

در سال ۱۹۱۸ م (سال ۱۲۹۷ هجری ش یا سال ۱۳۳۷ هجری ق) جنگ اول جهانی ختم و قدرتهای استعماری امپراتوری ترکیه را تقسیم نمودند. اما کمال اتا ترک توانست ترکیه را به حیث یک کشور مستقل حفظ کند.

در سال ۱۹۲۴ م (سال ۱۳۰۳ هجری ش یا سال ۱۳۴۳ هجری ق) ترکیه با نفوس ۹۵٪ مسلمان از جمله کشور های دیموکراسی گردید و یک دولت سیکولریزم یعنی دوری دین از سیاست را بنا نهاد و در ظرف شش هفته رسم الخط کشور را از عربی به رومی تبدیل نمود. سیستم محاکم شرعی و خلافتی بشکل رسمی منع گردید. برای اولین بار در ظرف ۵۰۰ سال رابطه بین اسلام و ترکیه به تیرگی کشید.

در سال ۱۹۲۵ م (سال ۱۳۰۴ هجری ش یا سال ۱۳۴۴ هجری ق) رضا پهلوی پادشاه ایران گردید.

در سال ۱۹۳۲ م (سال ۱۳۱۱ هجری ش یا سال ۱۳۵۱ هجری ق) سیستم سلطنتی عربستان سعودی تهداب گذاشته شد و دولت شاهی تا امروز دوام دارد.

در سال ۱۹۴۷ م (سال ۱۳۲۶ هجری ش یا سال ۱۳۶۷ هجری ق) پاکستان از هند جدا گردید، که این خود بدوقسمت جغرافیائی یعنی پاکستان شرقی و پاکستان غربی مبدل گردید و هند بفاصله هزار مایل در بین قرار دارد.

در سال ۱۹۴۸ م (سال ۱۳۲۷ هجری ش یا سال ۱۳۶۸ هجری ق) سرزمین اسرائیل بنیاد گذاشته شد.

در سال ۱۹۴۹ م (سال ۱۳۲۸ هجری ش یا سال ۱۳۶۹ هجری ق) انگلیس و شوروی بالای رضا شاه فشار آوردند تا استعفا نماید. پسرش محمد رضا شاه پهلوی از ۱۹۴۱-۱۹۷۹ م برای ۳۰ سال سلطنت نمود.

در سال ۱۹۵۰ م (سال ۱۳۲۹ هجری ش یا سال ۱۳۷۰ هجری ق) اندونزی استقلال خود را از هلند گرفت.

در سال ۱۹۵۳ م (سال ۱۳۳۲ هجری ش یا سال ۱۳۷۳ هجری ق) داکتر مصدق تولد ۱۸۸۲ وفات ۱۹۶۷ م صدراعظم معروف ایران محمد رضا شاه پهلوی را مورد انتقاد قرار داد، و نفت ایران را ملی اعلان نمود. سی.آی.ای و انگلیس از کودتا بر ضد مصدق و حکومتش پشتیبانی، و مصدق را با حکومتش بر طرف نمودند. در این اثنا شاه هم پا به فرار گذاشت اما توسط انگلیس و امریکا دوباره آورده شد. که بعد ازین شاه بحیث دست نشانده غرب عرض اندام نمود.

در سال ۱۹۵۴ م (سال ۱۳۳۳ هجری ش یا سال ۱۳۷۴ هجری ق) حزب برادران مسلمان (اخوانالمسلمین) در سودان تاسیس گردید.

در سال ۱۹۵۶ م (سال ۱۳۳۵ هجری ش یا سال ۱۳۷۶ هجری ق) تونس استقلال خود را از فرانسه گرفت.

در سال ۱۹۶۲ م (سال ۱۳۴۱ هجری ش یا سال ۱۳۸۲ هجری ق) الجزائر آزادی خود را از فرانسه گرفت.

در سال ۱۹۷۱ م (سال ۱۳۵۰ هجری ش یا سال ۱۳۹۱ هجری ق) پاکستان شرقی با یک قیام نیمه انقلابی استقلال خود را بنام کشور بنگلادیش بدست آورد.

در سال ۱۹۷۷ م (سال ۱۳۵۶ هجری ش یا سال ۱۳۹۷ هجری ق) جنرال ضیاالحق با یک کودتای نظامی دولت ذولفقار علی بوتو را سرنگون و قدرت را بدست گرفت. وی یک دولت مجهولانه اسلامی را که گویا در آن پالیسیهای دولت بر اساس ارزش های اسلامی میباشد پیشکش نمود.

در سال ۱۹۷۹ م (سال ۱۳۵۸ هجری ش یا سال ۱۴۰۰ هجری ق) انقلاب ایران شاه را سرنگون و خمینی به قدرت رسید. و ایران دارای یک دیموکراسی مذهبی گردید.

در سال ۱۹۸۰ م (سال ۱۳۵۹ هجری ش یا سال ۱۴۰۱ هجری ق) حزب الله در لبنان و جهاد اسلامی در فلسطین تاسیس گردید.

در سال ۱۹۸۸ م (سال ۱۳۶۷ هجری ش یا سال ۱۴۰۹ هجری ق) بینظیر بوتو برای اولین بار بحیث اولین زن در جهان اسلام به پست صدارت پاکستان انتخاب گردید. اما با رفتن دختر افغان به مکتب مخالفت داشت.

در سال ۱۹۸۹ م (سال ۱۳۶۸ هجری ش یا سال ۱۴۱۰ هجری ق) آیت الله خمینی وفات نمود.

در سالهای ۱۹۹۰-۱۹۹۱ م (سال ۱۳۷۰ هجری ش یا سال ۱۴۱۲ هجری ق) جنگ خلیج شروع شد.

وقایع قرن بیست و یکم میلادی:

در سال ۲۰۰۱ م (سال ۱۳۸۰ هجری ش یا سال ۱۴۲۲ هجری ق) القاعده بالای نیویارک و واشنگتن حمله نمود. ایالات متحده امریکا و کشورهای هم پیمان اش افغانستان را زیر بمبارد گرفت، تا رهبر القاعده اسامه بن لادن را پیدا کنند، که بلاخره بعد از ۱۰ سال جنگ و تلفات انسانی همه جانبه و مصارف میلیارد ها دالر بالای تیکه داران جهاد افغانستان و تأدیة میلیارد ها دالر جزیه به پاکستان، بن لادن از امرانکوت پاکستان پیدا شد. اما افغانستان تا امروز از نگاه مفکوره و ذهنیت در قرن ۱۷، اما از نگاه تکنالوژی معاصر مخصوصاً تلفونهای دستی از کشور های غربی یکقدم پیش اند.

در سال ۲۰۰۳ م (سال ۱۳۸۲ هجری ش یا سال ۱۴۲۴ هجری ق) ایالات متحده امریکا به عراق حمله کرد.

د پانو شمیره: له ۲ تره

در سال ۲۰۰۴ م (سال ۱۳۸۳ هجری ش یا سال ۱۴۲۵ هجری ق) در روز یکشنبه ۲۶ دسمبر طوفان بحری اوقیانوس هند بنام سونامی بوقوع پیوست، که بر علاوه خسارات مالی به تعداد ۳۰۰۰۰۰ انسان را در اندک زمان به کام مرگ کشاند.

در سال ۲۰۰۵ م (سال ۱۳۸۴ هجری ش یا سال ۱۴۲۶ هجری ق) بتاريخ ۳۰ اپریل سوریه عساکر خود را از لبنان خارج کرد، بتاريخ ۲ اپریل پاپ جان پال رهبر کاتولیک های جهان چشم از جهان بست، و همچنان بتاريخ ۱۵ فبروری همین سال رفیق حراری صدراعظم لبنان در یک حمله تروریستی بقتل رسید.

در سال ۲۰۰۶ م (سال ۱۳۸۵ هجری ش یا سال ۱۴۲۷ هجری ق) در ۳۰ دسمبر صدام حسین رئیس جمهور و دیکتاتور عراق بدار آویخته شد. همچنان بتاريخ ۳ نوامبر رئیس جمهور اسبق یوگوسلاویا سلابدین میلوسویچ در زندان درگذشت.

در سال ۲۰۰۷ م (سال ۱۳۸۶ هجری ش یا سال ۱۴۲۸ هجری ق) بتاريخ ۲۷ دسمبر بینظیر بوتو صدراعظم اسبق پاکستان که به مادر طالبان مشهور است در یک حمله تروریستی فرزندان رخت سفر از جهان بست.

در سال ۲۰۰۸ م (سال ۱۳۸۷ هجری ش یا سال ۱۴۲۹ هجری ق) بتاريخ ۴ نوامبر بارک اوباما رئیس جمهور سیاهپوست به ریاست جمهوری انتخاب شد.

در سال ۲۰۰۹ م (سال ۱۳۸۸ هجری ش یا سال ۱۴۳۰ هجری ق) بتاريخ اول دسمبر بارک اوباما رئیس جمهور امریکا به تعداد ۳۰۰۰۰۰ عسکر تازه دم به افغانستان فرستاد. بتاريخ ۲۰ اگست همین سال رئیس جمهور کرزی بدور دوم ریاست جمهوری انتخاب شد، و مایکل جکسن آواز خوان مشهور پاپ امریکا و جهان بتاريخ ۲۵ جون همین سال درگذشت.

در سال ۲۰۱۰ م (سال ۱۳۸۹ هجری ش یا سال ۱۴۳۱ هجری ق) در روز شنبه ۱۲ جنوری زلزله در کشور هایتی بوقوع پیوست که بر علاوه خسارات مالی در حدود ۲۳۰۰۰۰ تلفات انسانی داشت.

در سال ۲۰۱۱ م (سال ۱۳۹۰ هجری ش یا سال ۱۴۳۲ هجری ق) بتاريخ ۲ می اسامه بن لادن رهبر فراری القانده در پاکستان در یک حمله کماندوئی امریکاییان بقتل رسید، بتاريخ ۵ جنوری همین سال بهار عرب یا انقلابات مردمی در کشور های عربی چون تونس، مصر، لیبیا، مراکش، یمن، بحرین و سوریه شروع شد که تعداد ازین کشور ها از شر حاکمان دائمی رها و یک تعداد شان هنوز هم دست و پنجه نرم میکنند. در سال ۲۰۱۲ م (سال ۱۳۹۱ هجری ش یا سال ۱۴۳۴ هجری ق) بتاريخ ۷ می ولادمیر پوتین بعد از دور دوم صدارت ۴ ساله دوباره برای بار سوم رئیس جمهور روسیه شد، بتاريخ ۵ نوامبر بارک اوباما رئیس جمهور سیاهپوست امریکا در یک انتخابات پرمصرف و دیموکراتیک بار دوم بحیث رئیس جمهور امریکا انتخاب شد.

وقایع قرن هژده هم الی بیست ویکم میلادی در حیات سیاسی افغانستان: بازی بزرگ و ۳ جنگ افغان و انگلیس

در سال ۱۸۰۰م (۱۱۷۹ هجری ش یا ۱۲۱۵ هجری ق) منازعات بین روس و انگلیس افغانستان را بسوی یکبازی بزرگ کشاند، هر دو در صدد این بودند تا افغانستان را جز امپراطوری خود بسازند. تهدید بزرگ از طرف انگلیسها بود زیرا اینها بودند که پیهم بالای افغانها حمله مینمودند، مناطق تسخیر شده توسط افغان ها را مکرراً میگرفتند. این جنگ تاریخی که بین سالهای ۱۸۳۹-۱۸۴۲ م بوقوع پیوست بنام جنگ اول افغان و انگلیس یاد میشود. در نتیجه این جنگ عساکر انگلیس بکلی تارومار و کشته شدند، و تنها یک نفر بنام داکتر برایدن جان بسلامت برد و دربرگشت خود از جسارت و دلاوری افغانها به مردم خود نقل نمود. انگلیسها درین کاوش و تلاش خود در افغانستان قادر به زنده ماندن نیستند همان بود که جنگ دوم افغان و انگلیس شروع و از سال ۱۸۷۸-۱۸۸۱ م دوام نمود. جنگهای شدید بین طرفین درگرفت که در نتیجه افغانها بعضی قسمت های گذر بولان و دره کرم را از دست دادند.

شورشهای داخلی در کابل باعث تضعیف افغانها گردید و امکان اینرا به انگلیسها داد تا کابل را هم تسخیر نمایند. انگلیسها کابل را به امیر عبدالرحمن خان واگذار و خود برگشتند. حبیب الله خان پسر عبدالرحمن خان بشکل داوطلب قسمت های وزیرستان و چترال را به انگلیسها واگذار شد. مگر امان الله خان پسر حبیب الله خان که در ۱۹۱۹ م به قدرت رسید شروع به گرفتن قسمتهای از دست رفته نمود. انگلیسها با تسخیر زیاد مناطق با مخالفتهای آزادی خواهی هند - پاکستان مواجه شدند، که از همین موقع امان الله خان استفاده نموده بالای مناطق زیر سلطه انگلیسها حمله نمود که بلاخره اینهمه منتج به بمباردمان شدید بالای کابل و جلال آباد از طرف قوای هوایی انگلیس گردید. به هر حال جنرال نادر خان موفقانه قوای انگلیس را در جنگ تاریخی (تل) در ۱۹۱۹ م بطور کامل شکست داد. این جنگهای سال ۱۹۱۹ م بنام جنگ سوم افغان و انگلیس یاد میشود. همین جنگ اساساً پایان تسخیر افغانستان توسط انگلیسها بود.

د پانو شمیره: له ۳ تر ۵

در سال ۱۷۲۲ م (۱۱۰۱ هجری ش. یا ۱۱۳۵ هجری ق.) احمد شاه ابدالی که مصادف به سال وفات پدرش زمان خان ابدالی میباید در شهر هرات متولد گردید. احمد شاه ابدالی در سن ۲۰ سالگی شامل قشون نادر شاه خراسانی، و مورد اعتماد وی قرار گرفت. در سال ۱۷۴۷ م بعد از کشته شدن نادر شاه خراسانی، احمد خان ابدالی ۲۵ ساله بود که از طرف مردم به زعامت تعیین و خوشه گندم بعوض تاج توسط صابر شاه کابلی که شخص منصوفی بود به سرش گذاشته شد.

در سال ۱۷۷۳ م (۱۱۵۲ هجری ش. یا ۱۱۸۷ هجری ق.) احمد شاه بابای کبیر به عمر ۵۰ سالگی در کوه توبه واقع شهر قندهار وفات نمود و جسدش در شهر قندهار در مقبره مشهورش تدفین گردید.

در سال ۱۷۷۳ م (۱۱۵۲ هجری ش. یا ۱۱۸۷ هجری ق.) پسرش تیمورشاه متولد مشهد در سال ۱۷۴۲ (۱۱۲۱ هجری ش. یا ۱۱۵۵ هجری ق.) والی هرات بود و بعد از پدر زمام مملکت را بدست گرفت.

در سال ۱۷۹۳ م (۱۱۷۲ هجری ش. یا ۱۲۰۸ هجری ق.) تیمورشاه در اثر یک مریضی در پشاور به کابل آمد و وفات نمود، که جسدش در چهارباغ کابل دفن گردید.

در سال ۱۷۹۳ - ۱۸۰۱ م (۱۱۷۲ هجری ش. یا ۱۲۰۸ هجری ق.) زمانشاه پسر تیمورشاه به سلطنت رسید.

در سال ۱۸۰۱ - ۱۸۰۴ م (۱۱۸۰ هجری ش. یا ۱۲۱۶ هجری ق.) شاه محمود پسر بزرگ تیمورشاه به سلطنت رسید.

در سال ۱۸۰۴ - ۱۸۰۹ م (۱۱۸۳ هجری ش. یا ۱۲۱۹ هجری ق.) شاه شجاع پسر تیمورشاه پادشاه شد.

در سال ۱۸۰۹ - ۱۸۱۸ م (۱۱۸۸ هجری ش. یا ۱۲۲۴ هجری ق.) شاه محمود بار دوم پادشاه شد.

در سال ۱۸۳۴ - ۱۸۳۹ م (۱۲۱۳ هجری ش. یا ۱۲۵۰ هجری ق.) امیردوست محمد خان به سلطنت رسید.

در سال ۱۸۳۹ - ۱۸۴۲ م (۱۲۱۸ هجری ش. یا ۱۲۵۵ هجری ق.) شاه شجاع بار دوم پادشاه شد.

در سال ۱۸۴۳ - ۱۸۶۳ م (۱۲۲۲ هجری ش. یا ۱۲۵۹ هجری ق.) امیردوست محمد خان مجدداً به کمک پسر غیور خود وزیر اکبر خان به سلطنت رسید، که در ۳ سال اول اختیارات بدست وزیر باتدبیر وزیر محمد اکبر خان قرار داشت، که چندان به طبع پدرش امیردوست محمد خان برابر نبود، تا بلاخره وزیر اکبر خان در مسیر بلخ و کابل به ملاریا مبتلا و توسط طبیب هندی توسط داروهای زهری در سال ۱۸۴۶ میلادی مسموم و چشم از جهان پوشید. جسدش به مزار شریف انتقال و در روضه شریف دفن گردید.

در سال ۱۸۶۳ م (۱۲۴۲ هجری ش. یا ۱۲۸۰ هجری ق.) امیردوست محمد خان در هرات وفات نمود و پسرش امیرشیرعلیخان در هرات به عمر ۴۱ سالگی در سال ۱۸۶۳ - ۱۸۶۶ م پادشاهی خود را اعلان کرد.

در سال ۱۸۶۶ - ۱۸۶۷ م (۱۲۴۵ هجری ش. یا ۱۲۸۳ هجری ق.) امیر محمد افضل خان به سلطنت رسید.

در سال ۱۸۶۷ - ۱۸۶۸ م (۱۲۴۶ هجری ش. یا ۱۲۸۴ هجری ق.) امیر محمد اعظم خان به سلطنت رسید.

در سال ۱۸۶۸ - ۱۸۷۸ م (۱۲۴۳ هجری ش. یا ۱۲۸۵ هجری ق.) امیرشیرعلیخان بار دوم پادشاه شد.

در سال ۱۸۷۹ م (۱۲۵۸ هجری ش. یا ۱۲۹۶ هجری ق.) محمد یعقوب خان پادشاه شد.

در سال ۱۸۸۰ م (۱۲۵۹ هجری ش. یا ۱۲۹۷ هجری ق.) محمد ایوب خان پادشاه شد.

در سال ۱۸۸۰ - ۱۹۰۱ م (۱۲۵۹ هجری ش. یا ۱۲۹۷ هجری ق.) امیر عبدالرحمن خان پسر امیر محمد افضل خان به پادشاهی رسید.

در سال ۱۹۰۱ - ۱۹۱۹ م (۱۲۸۰ هجری ش. یا ۱۳۱۹ هجری ق.) امیرحبيب الله خان پسر امیر عبدالرحمن خان به سلطنت رسید.

افغانستان از حصول استقلال در ۱۹ اگست سال ۱۹۱۹ م مطابق ۲۸ اسد سال ۱۲۹۸ هجری ش. تا امروز.

سالهای آسوده حالی مردم افغانستان

در سال ۱۹۱۹ - ۱۹۲۹ م (۱۲۹۸ هجری ش. یا ۱۳۳۸ هجری ق.) امیرامان الله خان بانی استقلال افغانستان سلطنت را در جنگ سوم افغان و انگلیس بدوش گرفت و استعمار انگلیس در افغانستان خاتمه یافت.

در سال ۱۹۲۹ م سردار عنایت الله خان از ۱۴ - ۱۷ جنوری برای ۳ روز امور مملکت را بدست گرفت.

در سال ۱۹۲۹ م حبیب الله کلکانی مشهور به بچه سقاو از جنوری تا اکتوبر امور مملکت را بدست گرفت.

در سال ۱۹۲۹ - ۱۹۳۳ م (۱۳۰۸ هجری ش. یا ۱۳۴۸ هجری ق.) محمد نادرشاه حکومت را بدست گرفت.

در سال ۱۹۳۳ - ۱۹۷۳ م (۱۳۱۲ هجری ش. یا ۱۳۵۲ هجری ق.) ظاهرشاه در سن ۱۹ سالگی پادشاه شد.

در سال ۱۹۷۳ - ۱۹۷۸ م (۱۳۵۲ هجری ش. یا ۱۳۹۳ هجری ق.) محمد داود خان شهید مؤسس جمهوریت در افغانستان زمام امور را بحیث رئیس جمهور بدست گرفت.

د پانو شمیره: له ۴ تره

آغاز سالهای بدبختی و فلاکتباری مردم افغانستان

در سال ۱۹۷۸ م (سال ۱۳۵۷ هجری ش یا سال ۱۳۹۸ هجری. ق) در ماه اپریل مطابق ماه ثور کودتای منحوس کمونستی در افغانستان بوقوع پیوست.
در سال ۱۹۷۸-۱۹۷۹ م (۱۳۵۷ هجری. ش یا ۱۳۹۸ هجری. ق) نورمحمد ترکی با کودتای ننگین ۷ ثور زمام مملکت را بدست گرفت.
در سال ۱۹۷۹ م (۱۳۵۸ هجری. ش یا ۱۳۹۹ هجری. ق) حفیظ الله امین باکشتن ترکی رئیس جمهور شد.
در سال ۱۹۷۹-۱۹۸۶ م (۱۳۵۸ هجری. ش یا ۱۳۹۹ هجری. ق) ببرک کارمل با کشتن امین توسط باداران روسی اش رئیس جمهور شد.
در سال ۱۹۸۶-۱۹۹۲ م (۱۳۶۵ هجری. ش یا ۱۴۰۶ هجری. ق) داکترنجیب الله نظربه خوشخدمتی هایش بجای ببرک کارمل مقرر شد.

ادامه سالهای بدبختی و فلاکتباری مردم افغانستان

در سال ۱۹۹۲ م (۱۳۷۱ هجری. ش یا ۱۴۱۳ هجری. ق) صبغت الله مجددی در رأس حکومت تنظیمی ساخت پاکستان بحیث رئیس جمهور ۳ ماهه مقرر شد.
در سال ۱۹۹۲-۱۹۹۵ م (۱۳۷۱ هجری. ش یا ۱۴۱۳ هجری. ق) برهان الدین ربانی به چوکی نوبتی ۳ ماهه خود جلوس نمود، اما برای ۴ سال چوکی را به پشت خود سرش کرده بود تا ۶۰۰۰۰ انسان را در شهر کابل قتل و شهر زیبای کابل را به همکاری دیگر تنظیمها به مخروبه تبدیل کند.
در سال ۱۹۹۵-۲۰۰۱ م (۱۳۷۴ هجری. ش یا ۱۴۲۲ هجری. ق) فرشته های صلح برهبری ملا محمد عمر داخل کابل شدند و ربانی را با ۱۴ تنظیم دیگر از کابل فرار و امنیت نسبی را برای مردم تأمین نمودند اما ازسوی دیگر مردم را با اعمال و کارنامه هایشان که بیشتر به عصر قبل از اسلام مشابه بود در کاسه سر آب دادند، و در ظرف ۶ سال حکومت ۶۰ سال افغانستان را به عقب کشاندند.

سالهای از دست دادن فرصتهای مردم افغانستان

در سال ۲۰۰۱-۲۰۰۴ م (۱۳۸۰ هجری. ش یا ۱۴۲۸ هجری. ق) حامد کرزی در فیصله بن بحیث رئیس جمهور مؤقت تعیین گردید.
در سال ۲۰۰۴-۲۰۰۹ م (۱۳۸۳ هجری. ش یا ۱۴۳۱ هجری. ق) حامد کرزی در "انتخابات" اول ریاست جمهوری بحیث رئیس جمهور انتخاب شد.
در سال ۲۰۰۹-۲۰۱۴ م (۱۳۸۸ هجری. ش یا ۱۴۳۶ هجری. ق) حامد کرزی در "انتخابات" ریاست جمهوری برای بار دوم بریاست جمهوری انتخاب شد. واه واه.....

امیدوار هستم معلومات فوق در رابطه به وقایع و سنوات مهم که در عین حال سالهای میلادی به سالهای هجری شمسی و هجری قمری تبدیل شده، سهولتی را برای خوانندگان محترم مهیا و معلومات ناچیزی را به خرمن دانش شان افزوده و مدد واقع شود. والسلام

ختم

د پانوی شمیره: له ۵ تره